

Zelena prognoza za 14.3.2019.: O ZAŠTITI PČELA I DRUGIH OPRAŠIVAČA PRILIKOM PRIMENE PESTICIDA

PČELE SU INSEKTI OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU. VELIKI BROJ GAJENIH BILJAKA KOJI ČINE NAJVEĆI DEO U PROIZVODNJI HRANE, PREKO 100 RAZLIČITIH VRSTA, OPRAŠUJU PČELE. TAKOĐE, PČELE SU JEDINI INSEKTI KOJI PROIZVODE HRANU ZA LJUDE.

IAKO JE KORIST OD PČELA U PROIZVODNJI HRANE OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA, NISU RETKI SLUČAJEVI POMORA PČELA, KAKO U SVETU TAKO I KOD NAS. UZROCI POJAVE GUBITAKA PČELINJIH ZAJEDNICA MOGU BITI RAZLIČITI I MOGU DELOVATI POJEDINAČNO ILI UDRUŽENO. JEDAN OD RAZLOGA SMANJENJA BROJA PČELINJIH DRUŠTAVA JESTE TROVANJE USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA. PČELE MOGU BITI IZLOŽENE DEJSTVU PESTICIDA DIREKTNO KADA DOLAZI DO AKUTNOG TROVANJA, I MOGU BITI IZLOŽENE OSTACIMA PESTICIDA NA BILJKAMA ILI U POLENU UNETOM U KOŠNICE KADA DOLAZI DO HRONIČNOG TROVANJA.

DO TROVANJA PČELA USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA MOŽE DOĆI NA NEKOLIKO NAČINA:

- PRIMENOM INSEKTICIDA U CVETANJU KULTURA KOJE SE OPRAŠUJU PČELAMA
- PRIMENOM INSEKTICIDA U ZASADIMA U KOJIMA SU PRISUTNI CVETAJUĆI KOROVI KOJE PČELE POSEĆUJU
- ZANOŠENJEM (DRIFTOM) INSEKTICIDA NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI SU U CVETANJU
- PRIKUPLJANJEM INSEKTICIDIMA KONTAMINIRANOG POLENA ILI NEKTARA SA USEVA KOJI SE NE OPRAŠUJU PČELAMA

MERE ZA SPREČAVANJE TROVANJA PČELA PESTICIDIMA

VEOMA JE VAŽNO DA POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI BUDU SVESNI PRISUSTVA PČELA U SVOM OKRUŽENJU, DA SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA KORISTE PRAVILNO, U SKLADU SA UPUTSTVOM NAVEDENIM NA ETIKETI SVAKOG PROIZVODA I U SKLADU SA DOBROM POLJOPRIVREDNOM PRAKSOM. PRILIKOM PRIMENE INSEKTICIDA NEOPHODNO JE PRIDRŽAVATI SE SLEDEĆIH PREPORUKA:

- **U TOKU CVETANJA ZABRANJENA JE PRIMENA INSEKTICIDA!**
- PRIMENA INSEKTICIDA MORA BITI U SKLADU SA UPUTSTVOM NAVEDENIM NA ETIKETI (SLEDITI PREPORUKE KOJE UKAZUJU NA SMANJENJE OPASNOSTI ZA PČELE I DRUGE OPRAŠIVAČE)

- UKOLIKO SU U ZASADU U KOME SE PLANIRA PRIMENA INSEKTICIDA PRISUTNI KOROVI U CVETANJU NEOPHODNO JE NJIHOVO SUZBIJANJE
- INSEKTICIDE PRIMENJIVATI U JUTARNJIM ILI VEČERNJIM SATIMA, KADA JE SMANJENA AKTIVNOST PČELA
- INSEKTICIDE PRIMENJIVATI KADA JE VETAR MALE BRZINE KAKO BI SE SPREČILO ZANOŠENJE NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI CVETAJU
- INSEKTICIDE NE PRIMENJIVATI UKOLIKO SE PROGNOZIRAJU NISKE TEMPERATURE ILI ROSA JER U TAKVIM USLOVIMA OSTACI PESTICIDA OSTAJU TOKSIČNI ZA PČELE DUŽI VREMENSKI PERIOD
- PRE PRIMENE INSEKTICIDA OBAVESTITI LOKALNE PČELARE JER SE MOŽE DESITI DA U BLIZINI PARCELE KOJA SE TRETIRA A KOJA NIJE U FAZAMA CVETANJA SE NALAZE KOŠNICE I DRUGI USEVI KOJI CVETAJU

SLIKA 1. PČELA NA CVETU BRESKVE

SLIKA 2. CVETANJE BRESKVE

SLIKA 3. PČELA NA MASLAČKU

SLIKA 4. PČELA NA MASLAČKU

SLIKA 5. BUMBAR NA CVETU